Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, judecător Stratulat Gheorghe

Dosarul nr. 2a-2373/24
(2-23061325-02-2a-13062024)

D E C I Z I E

20 mai 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului Ruxanda Pulbere
Judecători Ala Malîi și Roman Pascari

Grefier Daniela Cucerenco

Examinând în ședința de judecată publică cererea de apel declarată de reprezentantul lui Grîu Sergiu, avocatul Perțu Ina,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Grîu Ana împotriva lui Grîu Sergiu, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Ciocana, mun. Chișinău, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere și partajarea bunului proprietate comună,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 6 martie 2024, prin care s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Grîu Ana împotriva lui Grîu Sergiu, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Ciocana, mun. Chișinău, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere și partajarea bunului proprietate comună,-

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

1. La 27 aprilie 2023, avocatul Dumitru Carabețchi, acționând în interesul Grîu Anei, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Grîu Sergiu, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului Ciocana cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere și partajarea bunului proprietate comună.
2. În motivarea acțiunii, Grîu Ana a menționat că căsnicia cu pârâtul a eșuat, deseori se certau, nu puteau soluționa de comun acord problemele cotidiene apărute. De acest fapt reclamanta nu poate să învinuiască pe nimeni, vina le aparține ambilor, posibil din motivul necorespunderii de caractere.
3. În continuarea a menționat că nu a pornit un proces de desfacere a căsătoriei anterior, sperând că odată cu nașterea celui de al doilea copil totul va reveni la normal, primordiale

pentru reclamantă au fost interesele copiilor comuni, a vrut să crească într-o familie, să sufere mai puțin, însă nu a fost să fie.

4. În ultimii ani de căsnicie situația însă s-a înrăutățit, pârâtul permanent ascundea ceva de reclamantă, se eschiva de la obligațiunile de întreținere a familiei. În urma unui scandal provocat de pârât, care a avut loc la finele anului 2022, reclamanta, împreună cu copiii, şi-a luat toate obiectele de folosință personale şi au trecut cu traiul în altă parte, cu chirie.
5. La momentul dat nu locuiesc împreună, nu duc o gospodărie comună şi nu întrețin nici un fel de relații.
6. Din căsătoria lor au rezultat 2 copii, fiul *****Sergiu, născut la***** şi fiul G***** Sergiu, născut la ***** de educația şi întreținerea căruia se ocupă în mare parte numai reclamanta. Pârâtul, cu toate că nu este angajat în câmpul muncii şi are venituri impunătoare nu participă cu nimic la întreținerea copiilor.
7. Referitor la cerința de încasare a pensiei de întreținere, aceasta este una legală şi întemeiată şi respectiv urmează să fie admisă, deoarece pârâtul până la momentul adresării în judecată, nu participa cu nimic la întreținerea copiilor, iar în continuare, în mod benevol, consideră că nici nu va participa la careva cheltuieli de întreținere a copiilor.
8. La fel, a indicat că, deoarece în privința educării şi întreținerii copiilor, după desfacerea căsătoriei nu au ajuns cu pârâtul la un numitor comun, solicită să fie determinat domiciliul copilului la domiciliul reclamantei, fără ai crea pârâtului careva obstacole la întrevederea cu ei.
9. În interesele fiilor, instanța urmează să stabilească domiciliul acestora la domiciliul mamei, deoarece dispune de condiții de trai adecvate, posibilități corespunzătoare de creare a condițiilor de dezvoltare şi educație a copiilor, copiii fiind atașați de mamă.
10. În continuare, a relevat că pe parcursul vieții în comun, din banii agonisiți soții, au procurat următoarele bunuri după cum urmează: lotul de teren cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 0, *****ha, amplasat în *****, comuna *****, satul *****, str. ***** lotul de teren cu nr. cadastral ***** cu suprafața de ***** ha, amplasat în mun. Chișinău, comuna *****, satul *****, str. ***** aceste bunuri au statut de proprietate comună devălmașă.
11. Din considerentul că situația creată este ieșită din comun, reclamanta fiind coproprietar al bunurilor procurate în timpul căsătoriei, nu se poate folosi de ele, la 10 noiembrie 2022 s-a adresat prin intermediul poștei pârâtului cu o cerere prealabilă în care a solicitat să soluționeze problema apărută pe cale amiabilă și în caz de refuz va fi nevoită să se adreseze în instanța de judecată, cu o cerere privind determinarea cotelor ideale din proprietatea comună devălmașă.
12. Ulterior, la această solicitare s-a inițiat şi o tranzacție de împăcare, însă care nu s-a soldat cu succes, tot din cauza pârâtului, care a şi întrerupt negocierile.
13. Reclamanta și-a întemeiat acțiunea pe următoarele prevederi legale: articolele 25, 37, 38, 63, 74, 75 Codul familiei; articolele 545, 546, 547, 568 Cod civil, art. 3 din Partea Întâi a Convenției Internaționale cu privire la drepturile Copilului, adoptate la 20.11.1989, în vigoare pentru Moldova - din 25.02.1993, articolele 5, 7, 38, 85, 166, 167 Cod de procedură civilă.
14. Avocatul Dumitru Carabețchi, în interesul Grîu Anei, a solicitat desfacerea căsătoriei încheiată între Grîu Ana și Grîu Sergiu la *****, sub. *****, stabilirea domiciliului copiilor minori *****Sergiu, născut la***** și G***** Sergiu, născut la ***** cu mama

lor, reclamanta Grîu Ana, reieșind din vârsta fragedă, interesele copilului și circumstanțele cauzei; încasarea forţată de la Grîu Sergiu Vasile, care la momentul dat nu este angajat oficial în câmpul muncii, pensie de întreținere, în beneficiul reclamantei, pentru întreținerea copiilor comuni *****Sergiu şi G***** Sergiu, într-o sumă bănească fixă în mărime a câte 4000 lei lunar, pentru fiecare copil, de la momentul adresării în instanța de judecată până la atingerea majoratului de către copii; determinarea cotelor-părți ideale din proprietatea comună devălmașă, după cum urmează: lotul de teren cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 0,*****ha, amplasat în mun. Chișinău, comuna *****, satul *****, str. ***** lotul de teren cu nr. cadastral ***** cu suprafața de*****a, amplasat în mun. Chișinău, comuna *****, satul *****, str. ***** atribuindu-i-le în proprietate reclamantei Grîu Ana şi pârâtului Grîu Sergiu câte ½ cotă-parte ideală din imobilele nominalizate, încasarea de la pârâtul Grîu Sergiu, în beneficiul reclamantei Grîu Ana a tuturor cheltuielilor de judecată, suportate de ea în perioada pregătirii proiectului cererii de chemare în judecată, la depunerea acțiunii în instanța de judecată, precum şi în perioada examinării cauzei, conform probelor de plată prezentate la finalizarea examinării cauzei în fond până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești irevocabile.

Poziția instanței de fond:

15. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 6 martie 2024, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Grîu Ana împotriva lui Grîu Sergiu privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere și partajarea bunului proprietate comună, s-a desfăcut căsătoria dintre Grîu Ana și Grîu Sergiu, încheiată la *****, la *****com. *****, mun. Chișinău, cu *****.
16. Totodată, s-a stabilit domiciliul copiilor minori ***** născut la***** și G*****, născut la ***** cu mama acestora Grîu Ana și s-a încasat de la Grîu Sergiu în beneficiul lui Grîu Anei, pensia de întreținere pentru copiii minori, *****și G***** în mărime de 4 000 (patru mii) lei, lunar, pentru fiecare, începând cu 27 aprilie 2023, până la atingerea majoratului.
17. De asemenea, s-a determinat cotele părți ideale din proprietate comună, în devălmășie, și anume lotul de teren cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 0,*****ha, amplasat în mun. Chișinău, com. ***** sat. *****, str. ***** precum și lotul de teren cu nr. cadastral ***** cu suprafața de*****a, amplasat în mun. Chișinău, com. *****, satul *****, str. ***** atribuindu-le în proprietate cîte ½ cotă parte ideală, pentru fiecare, Grîu Anei și Grîu Sergiu și s-a încasat de la Grîu Sergiu în beneficiul Grîu Anei taxa de stat de 240 (două sute patruzeci) lei.
18. La fel, s-a încasat de la Grîu Sergiu în beneficiul statului taxa de stat de 2880 (două mii opt sute optzeci) lei.
19. Pentru a hotărî astfel, prima instanță, reținând că ambii soți au optat pentru adoptarea unei soluții de desfacere a căsătoriei și nu mai doresc menținerea căsătoriei, instanța de judecată a conchis asupra temeiniciei pretenției formulate de Grîu Ana cu privire la desfacerea căsătoriei, urmând a fost pronunțată o soluție de desfacere a căsătoriei, așa cum indică și art. 37 alin. (5) din Codul Familiei.
20. Cu privire la cerința privind stabilirea domiciliului copiilor minori, instanța reieșind din vârsta fragedă a copiilor minori *****și G*****, relația dintre mama și copii acesteia,

părintele Grîu Ana dispunînd de condiții necesare pentru creșterea, întreținerea, educația și instruirea copiilor, a ajuns la concluzia de a stabili domiciliul copiilor minori cu mama acestora Grîu Ana.

21. Referitor la pretenția privind încasarea pensiei de întreținere în sumă fixă de 4 000 lei, pentru fiecare copil, instanța în situația în care locul de trai a copiilor minori este stabilit cu Grîu Ana, care inevitabil contribuie la creșterea, educația și întreținerea copilului, atât în plan material, cât şi moral, a constatat că încasarea de la Grîu Sergiu a pensiei de întreținere a copiilor minori, în cuantumul de 4 000 lei, pentru fiecare, lunar, este justă, rezonabilă și echitabilă, Grîu Sergiu în ședința de judecată recunoscând cuantumul pensiei de întreținere în mărime totală de 5 000 lei, ca fiind unul rezonabil.
22. La fel, instanța de fond, reieșind din prevederile legale și circumstanțele de fapt constatate, a ajuns la concluzia de a partaja bunurile proprietate comună în devălmășie, prin determinarea a câte ½ cotă parte ideală pentru Grîu Ana și Grîu Sergiu.

Solicitarea apelantului:

23. Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 6 martie 2024, avocatul Perțu Ina, acționând în interesul apelantului Grîu Sergiu, a declarat apel împotriva acesteia, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii, în partea încasării pensiei de întreținere a copiilor în mărime de a câte 4000 lei/lunar, cu adoptarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care să fie încasată din contul pârâtului pensia de întreținere a copiilor minori în mărime de a cîte 2500 lei/lunar pentru fiecare.

Argumentele părților:

24. În motivarea apelului, a menționat că la data emiterii hotărârii judecătorești contestate, minorul *****avea vîrsta de 14 ani, Grîu Sergiu nu a obiectat domicilierea copilului minor cu mama lui și nici minorul nu a refuzat să aleagă cu cine vrea să locuiască, astfel că necesitatea intervenției instanței de judecată cu privire la stabilirea domiciliului minorului *****nu era necesară.
25. La fel, a indicat că Grîu Sergiu este conștient de prevederile legale, cît și de faptul că copiii săi minori au nevoie de suport material pentru educație și întreținere, pentru asta apelantul acordă lunar suport financiar intimatei și o va face în continuare.
26. Însă, suma de 4000 lei pentru fiecare copii solicitată de intimată și, respectiv, încasată de instanța de fond este impunătoare pentru apelant, deoarece acesta nu are așa venit lunar, în total.
27. În continuare, a indicat că apelantul este angajat în câmpul muncii din luna martie 2024 și are un venit destul de modest pentru a achita o sumă atît de mare lunară, fiind în stare să achite doar suma de 2500 lei lunar, adică 5000 lei lunar, în total pentru ambii copiii.
28. La fel, a indicat cu referire la art. 58 din Codul familiei, că intimata urma să facă dovada faptului că această suma de 8000 lei se necesită a fi cheltuită lunar pentru întreținerea copiilor.
29. Or, copiii frecventează instituția școlară de stat, nu privată, copiii nu frecventează careva secții sau cursuri suplimentare, nu necesită careva tratament sau îngrijiri medicale speciale, care ar necesita aceste cheltuieli, nu sunt îmbrăcați și încălțați în fiecare lună, dar pe sezon etc.

30. Astfel, că suma de 2500 lei pentru fiecare copil ar fi una rezonabilă, inclusiv și din considerentul că conform informației oficiale de pe site-ul Biroului National de Statistica, valoarea minimă de existență pentru un copil în vârstă de 7-17 ani constituie aproximativ 2777 lei, sau fie și suma de 3613,70 lei în orașe mari, iar la cheltuieli urmează să participe ambii părinți.
31. De asemenea, a criticat poziția instanței de fond pe marginea argumentelor Grîu Anei cu privire la faptul că Grîu Sergiu ar avea conturi bancare, în contextul în care acest fapt nu a fost probat.
32. În ședința judiciară în instanța de apel, apelantul Grîu Sergiu și reprezentantul său, avocatul Perțu Ina, legal citați despre locul, data și ora acesteia nu s-au prezentat, nu au comunicat motivele neprezentării și nu au solicitat examinarea apelului în lipsa lor. Instanța de apel, în temeiul art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, a dispus examinarea apelului în lipsa părții apelante.
33. În ședința de judecată, intimata Grîu Ana a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.
34. În ședința judiciară în instanța de apel, reprezentantul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sect. Ciocana, mun. Chișinău, fiind legal citat despre locul, data și ora ședinței, nu s-a prezentat, nu a comunicat motivele neprezentării și nu a solicitat examinarea apelului în lipsa reprezentantului. Instanța de apel, în temeiul art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, a dispus examinarea apelului în lipsa Direcției pentru protecția drepturilor copilului sect. Ciocana, mun. Chișinău.

Aprecierea instanței de apel:

35. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră că apelul declarat urmează a fi admis, din următoarele motive.
36. În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă *,,instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces”.*
37. Potrivit art. 385 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă *,,instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să modifice hotărârea primei instanţe”.*
38. În baza art. 386 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă *„hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin”.*

39. În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă *,,fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale”.*
40. Potrivit art. 121 Cod de procedură civilă *,,instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului”*, iar în temeiul art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă *,,circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante”.*
41. Conform art. 130 Cod de procedură civilă *,,instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei”.*
42. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
43. Colegiul Civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanției inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).
44. Colegiul notează că dezacordul apelantului cu hotărârea atacată se reduce la mărimea cuantumului pensiei pentru întreținerea copiilor minori.
45. Probatoriul administrat în speță atestă că Grîu Ana și Grîu Sergiu sunt părinții copiilor minori ***** născut la*****, și G***** născut la *****
46. În prezent, Grîu Ana, împreună cu fiii *****și G*****, locuiește separat de apelantul/pârât în chirie.
47. Totodată, din materialele cauzei nu urmează angajarea oficială a pârâtului Grîu Sergiu în cîmpul muncii, însă din explicațiile părților este angajat în câmpul muncii începând cu martie 2024.
48. Colegiul reține că conform art. 58 alin. (1) Codul familiei *„părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat”.*
49. Tot aceste dispoziții se conțin și în art. 18 alin. (2) din Legea privind drepturile copilului nr. 338-XIII din 15 decembrie 1994, care prevede că *,,ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspundere principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinând cont în primul rînd de interesele acestuia”.*
50. În condiţiile art. 74 din Codul familiei *,,părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi*

copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale".

51. Conform art. 75 alin. (1) și (2) Codul familiei *„pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante".*
52. În conformitate cu prevederile art. 76 din Codul familiei *„în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art. 75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului".*
53. În continuare, Colegiul va puncta momentele decisive în soluția sa privind modificarea hotărârii primei instanţe în partea cuantumului pensiei de întreţinere pentru copiii minori în sensul micșorării acestuia, în situaţia în care circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin de prima instanță.
54. Astfel, se impune a menționa că starea materială a părintelui sau opinia sa față de cuantumul pensiei de întreținere, pe care urmează să o achite, nu este un factor esențial și primordial, deoarece acesta în orice circumstanțe este obligat să asigure întreținerea copilului, necesară pentru o dezvoltare normală a acestuia.
55. La stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, în orice caz, instanța ține cont în primul rând de dreptul copilului de a beneficia de o întreținere corespunzătoare, precum și de interesele acestuia.
56. În acest sens, conform art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.
57. Art. 18 alin. (1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statuează că statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice de interesul superior al copilului.
58. La caz, este de menționat că normele de drept național și internațional stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă

înainte de orice după interesul superior al copilului. Deoarece, oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

59. Din dispozițiile legale citate supra, rezultă cert că ambii părinți, în egală măsură, au obligaţia de a compensa cheltuielile pentru întreținerea copiilor săi minori.
60. Totodată, reieșind din prevederile legale enunțate, se reține că Codul familiei permite stabilirea pensiei de întreținere în sumă bănească fixă atunci când părintele care datorează întreținere are venituri neregulate sau când încasarea pensiei de întreținere sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri lezează substanțial interesele uneia dintre părți.
61. La încasarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, urmează să se țină cont de starea materială și familială a părţilor şi de alte circumstanţe importante. Starea materială reprezintă situaţia social-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreținerea unei vieți decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obținute din activități generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influențează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex. capacitatea de muncă, studiile etc). Starea familială definește conjunctura şi relațiile persoanei (părintelui) în interiorul comunităţii umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie, cum ar fi numărul copiilor şi persoanelor aflate la întreținere. Sintagma „alte circumstanţe importante” extinde sfera de aplicare a art. 75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă, care, se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanţei de judecată din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate supra (ex. chestiuni de ordin medical).
62. Prin prisma normelor pre-citate, Colegiul judiciar consideră că cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu art. 76 alin. (1) Codul familiei, se determină de instanţa judecătorească, ținându-se cont de starea materială şi familială a părţilor şi păstrându-se, pe cât este posibil, nivelul de un trai decent al copiilor.
63. În mod distinct, Colegiul pune în evidență și faptul că suma pensiei de întreţinere a copilului minor trebuie să fie reală şi necesară, totodată însă să nu fie în detrimentul celuilalt părinte.
64. La acest capitol, Colegiul remarcă că, deși potrivit datelor Biroului Național de Statistică minimul de existență pentru anul 2024, în orașe mari, a copiilor pentru vîrsta de 7-17 ani a constituit 3613,70 lei, cuantumul stabilit de Biroul Național de Statistică este unul orientativ și nu obligatoriu. Or, această sumă reflectă minimul de existență, cheltuielile reale de întreținere a unui copil fiind mult mai mari.
65. În această ordine de idei, Colegiul civil ține să menționeze că părinții sunt obligați să creeze copilului condiții adecvate pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, atât fizică cât și psihologică, astfel încât întreținerea nu urmează a fi acordată doar la nivelul minimului de existență.
66. Așadar, instanța de apel reține că stabilirea pensiei de întreținere trebuie să respecte un principiu de echilibru: interesul superior al copilului, dar și drepturile și posibilitățile ambilor părinți. Prin urmare, pensia de întreținere urmează a fi stabilită într-un cuantum care să nu afecteze în mod disproporționat părintele obligat la plată.

67. La caz, Colegiul apreciază cuantumul pensiei alimentare în mărime de 4000 lei/lunar pentru fiecare copil, în total 8000 lei, stabilit de prima instanță, ca fiind o sumă nerezonabilă și care împovărează excesiv pârâtul, astfel încât riscă să-i afecteze mijloacele de subzistență.
68. Or, luând în considerație că pensia de întreținere se determină ținând cont de mijloacele materiale ale ambilor părinți, Colegiul pune în evidență faptul că în speță nu există circumstanțe care ar indica la faptul că Grîu Sergiu are posibilitatea de a plăti pensia de întreținere în cuantumul menționat și ar avea venituri mai mari.
69. În acest sens, Colegiul civil menționează că instanța trebuie să investigheze în mod obiectiv situația materială și, în acest scop, trebuie să dispună de acte pentru identificarea tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei, circumstanțe ce nu se atestă la caz.
70. Prin urmare, instanța de apel conchide că nu poate reține cuantumul pensiei de întreținere solicitat de reclamanta Grîu Ana și reținut de instanța de fond, având în vedere că stabilirea cuantumului pensiei de întreținere nu trebuie să fie într-un cuantum exagerat, ci trebuie să respecte principiile de echitate, necesitate și posibilitate.
71. Totodată, ținînd cond de interesele copiilor, aceștia din urmă crescând odată cu vârsta, dezvoltarea și integrarea socială, consideră întemeiată micșorarea pensiei de întreținere pînă la suma de 3000 lei, or suma de 2500 lei/lunar propusă de pârât nu poate fi raportată la asigurarea unui standard adecvat de viață pentru copii.
72. În plus, micșorarea contribuției la suma de 3000 lei/lunar, pentru fiecare copil este proporțională cu interesele superioare ale copilului și cu principiul egalității părinților în fața obligațiilor parentale, or, părintele în grija căruia a fost lăsat copilul minor, pe lângă investiția financiară, mai investește timp, energie, îi acordă grijă şi suport zilnic copilului.
73. În final, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite cererea de apel declarată de reprezentantul lui Grîu Sergiu, avocatul Perțu Ina și de a modifica hotărârea instanței de fond în partea cuantumului pensiei de întreținere pentru copii minori.
74. În conformitate cu art. 385 lit. b), art. 389-390, art. 394 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se admite cererea de apel declarată de reprezentantul lui Grîu Sergiu, avocatul Perțu Ina.

Se modifică hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 6 martie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Grîu Ana împotriva lui Grîu Sergiu, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Ciocana, mun. Chișinău, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere și partajarea bunului proprietate comună, prin micșorarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori de la 4000 (patru mii),00 lei până la 3000(trei mii),00 lei, în rest hotărârea se menține fără modificări.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni din data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului Ruxanda Pulbere

Judecători Ala Malîi

Roman Pascari